

Slovenski Dom.

Napredno kmetsko glasilo.

Izhaja vsako soboto in velja za vse leto za Avstro-Ogrsko 3 krone, za Nemčijo in druge dežele 4 krone, za Ameriko 1 dolar.

Posamezne številke veljajo 10 vinarjev.

Za oznanila 'se računa: trisopna petit-vrsta 14 vin., vsa stran 48 K, pol strani 24 K, četrt strani 12 K, osmina strani 6 K. Pri vseletni inserciji primeren popust.

Dopisi se naj frankirajo in pošiljajo na uredništvo »Slovenskega Doma« v Ljubljani, Knafljeva ulica št. 5. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina in oglasi se naj pošiljajo na upravnništvo »Slov. Doma« v Ljubljani.

Zbirajte za naš »Narodni sklad«.

Zadnje državnozbornske volitve so pokazale, kaj se doseže z delom. Naše delo je bilo kratko, morda prekratko, delovali smo s poštenimi, ne nasilnimi sredstvi — in dosegli smo tako lepe uspehe, da so se jih prestrašili naši nasprotniki, klerikalci, ki so kar razsipali denar iz svojih različnih, bogatih zakladov, ki so se posluževali prižnice in spovednice in najostudnejših nasilnih sredstev, ki so našli podporo pri vladi, klerikalnem deželnozborskem odboru in klerikalnih občinah. Svoje uspehe smo si priborili s pomočjo zavednih, samostojno mislečih naprednih kmetovalcev.

Toda ti uspehi ne morejo ostati samo začasni, temveč morajo biti trajni, kajti le tako bodo rodili nove uspehe in končno tudi našo zmago nad propadajočim klerikalizmom.

Naše delovanje more biti le tedaj trajno, če bo to delovanje vodila in vršila **trdna organizacija** naših naprednih, samostojno mislečih kmetovalcev, ki se zavedajo svojega kmetijskega stanu. Ta organizacija se polagoma že ustvarja. Naše pristajše po posameznih vaseh in občinah že zdaj veže prepričanje in vera v boljšo, neodvisno bodočnost kranjskega kmetovalca. In prav gotovo bo prav kmalu prišel čas, ko se bodo ti posamezni voji, te posamezne čete naših pristajšev strnile v mogočno, trdno organizacijo.

Ko se pa po deželi vrši to zbiranje naprednih čet, tedaj ne smemo prenehati z delovanjem, kajti bliža se **čas deželnozborskih volitev**. In v to svrhu se moramo že zdaj pripravljati.

Naš zavedni kmetovalec se hoče tudi pri prihodnjih deželnozborskih volitvah postaviti na vsej črti v boj zoper klerikalno stranko. Vsak boj, vsaka vojna pa stane denar, denar in zopet denar. Mi nimamo bogatih skladnic denarja, kakor ga imajo klerikalci, ki ga dobivajo iz najrazličnejših virov, mi nimamo raznih fondov in bogatih stricev, navezani smo edinole na to,

kar si pritrhamo. V tem oziru je bila pa ravno dosedanja organizacija zelo pomanjkljiva. Nikdar nismo zbirali denarnih sredstev za boje, katere moramo biti s klerikalno stranko. Dežela se je skoraj vedno zanašala edinole na Ljubljano — ta je morala skoraj vedno dajati svoja razpoložljiva denarna sredstva za boj zoper klerikalizem na deželi. Če pa pomislimo, da je bila napredna Ljubljana ravno v letošnjem letu tri ostre boje s klerikalci — in sicer pri občinskih, deželnozborskih in državnozbornskih volitvah, tedaj moramo uvideti, da Ljubljana letos ni mogla dati nikakoršne podpore deželi in je tudi v doglednem času ne bo mogla dati.

Dežela je torej navezana predvsem na svojo lastno moč. Skrbeti bo morala že zdaj, da zbere dovolj denarnih sredstev za boje, ki nas čakajo. **Treba je torej predvsem organizirati denarno stran naše organizacije.** Marsikdo bo mislil, da bo treba posameznikom dajati velike vsote v ta namen. Toda temu ni tako. Naš pregovor pravi: Zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača. In tako je treba predvsem nabirati majhne zneske. V vsaki vasi naj se posveti vsaj en zaveden kmetovalec, ki bo med svojimi sovaščani redno pobiral majhne prispevke za naš vojni zaklad, za naš »Narodni sklad«. Ti prispevki naj bi se potem redno pošiljali upravnistvu našega lista, ki bo te vsote plodonošno nagalo ter vodilo za vsak volilni okraj natančen račun, ki se bo od časa do časa objavljaval v našem listu.

Naj ne bo zavednega kmetovalca, ki bi si odtrgal vsak mesec vsaj desetico za naš »Narodni sklad«. Posebno pa apelujemo na naše ženstvo, naj pridno zbira za ta naš vojni zaklad. Pri vsaki zabavi, v vsakem veselem trenutku, sploh pri vsaki veseli priliki se spominjajmo tega našega »Narodnega sklada«. Bodimo kakor čebelice in zbirajmo že zdaj potrebni zaklad, iz katerega bomo zajemali potrebno podporo za časa hudih bojev.

Brezdvomno nas čakajo hudi, ostri boji. Klerikalna stranka je prišla na vrhunce svoje slave, na vrhunce svoje moči.

Zdaj pojde navzdol. In klerikalna stranka popolnoma dobro čuti, da se polagoma potaplja. In v takih trenutkih seže tudi človek po najskrajnejših sredstvih, kaj šele stranka kakor je klerikalna. Zgrabila je za najostudnejša sredstva, proglasila je **politični bojkot, s pomočjo katerega hoče uničiti slovenski napredni živelj na Kranjskem.** Toda klerikalna stranka bo dosegla ravno nasprotno, kar pričakuje. Naše vrste postajajo od dne do dne trdnjše, zavednejše. In vsi poskusi klerikalcev se bodo razbili ob značajih naprednih, samostojnih kmetovalcev.

Toda mi se ne smemo samo braniti, mi moramo tudi napredovati in delati na to, da izzvijemo klerikalni stranki moč v posameznih občinah in pa v deželi.

To pa le dosežemo, če imamo trden temelj, na katerem moremo organizirati svojo vojsko. Brez denarja ne moremo delovati. Zatorej, kmetovalci, katerim je na tem ležeče, da zmaga prej ali slej samostojni, napredni kmetovalec nad pogubnim, nazadnjaškim klerikalizmom, **agitirajte in zbirajte majhne doneske za naš vojni zaklad, za — naš »Narodni sklad«.**

Politični razgled

Jugoslovani v novem državnem zboru.

Vse stranke v novem državnem zboru so se že zbrale in napravile svoje posebne klube in zveze, le jugoslovanski, to so slovenski in hrvaški državni poslanci še niso se združili v nikak klub. Gotovo pa je, da hoče dr. Šusteršič nositi zopet glavni zvonec. Zvezati hoče namreč svoje kranjske, štajerske, goriške in enega koroškega klerikalnega poslanca s štirimi dalmatinskimi-hrvatskimi poslanci. Vse izjave, katere je podal dr. Šusteršič in klerikalni listi, pričajo, da dr. Šusteršič noče sodelovati z naprednimi jugoslovanskimi državnimi poslanci, temveč hoče tudi na Dunaju uganjati ono ostudno klerikalno politiko, ki nima drugega namena, nego uni-

čiti napredni živelj na Kranjskem in uveljaviti klerikalno moč. V nedeljo se zberejo na Dunaju jugoslovanski državni poslanci, in sicer napredni za se, klerikalni za se, da sklepajo o svojem postopanju v novi državni zbornici.

Baron Gauč se posvetuje z voditelji strank.

Zadnje dni se je posvetoval ministrski predsednik baron Gauč z voditelji posameznih parlamentarnih klubov in zvez. Razjasnil jim je na kratko, kako misli uravnati svoje delovanje in kaj bi najprvo rad rešil v poletnem zasedanju državnega zbora. Do zdaj mu pravzaprav še nobena stranka ni obljubila, da ga bo vedno in povsod brezpogojno podpirala, vsaka si je pridržala popolnoma proste roke in hoče še le videti, kako se bo baron Gauč obnašal v zbornici. Od začetka se je mislilo, da pride že v poletnem zasedanju na vrsto **brambni zakon in pa bančna predloga**, toda s tem menda ne bo nič, ker poslanci niso nič kaj navdušeni za to in ker je nastal tudi na Ogrskem velik odpor proti brambnim zakonskim predlogom. Tudi napredne jugoslovanske državne poslance in sicer **dr. Rybača, prof. Laginjo in dalmatinskega poslanca dr. Ivčevića** je sprejel Gauč. Na napredne jugoslovanske poslance je baron Gauč napravil jako dober vtisk. Videlo se je, da je o jugoslovanskih zadevah jako dobro poučen in da jih zna tudi primerno vpoštevati. Ker se pa na te razne obljube ministrov ne sme mnogo dati, tedaj je pač treba čakati dejanj novega ministrskega predsednika. In ravno mi Slovenci imamo dovolj vzroka biti nezaupni, ker do zdaj še ni bilo vlade v Avstriji, ki bi vpoštevala naše opravičene narodne zahteve.

Obstrukcija v ogrskem državnem zboru.

Vladni krogi na Ogrskem so pričakovali, da bo ogrski državni zbor mirno sprejel nove vojaške predloge, s katerimi se uvaja dveletna vojaška služba in druge novotarije pri vojaštvu. Vse te novotarije bodo silno drage in davkoplačevalci bodo morali zopet globoko poseči v žep. To ugodno priliko so pa zgrabile protivladne stranke ter začele najhujši boj proti novim vojaškim predlogom. Stranke, ki so si bile prej tako zelo sovražne, so se združile v tem boju. Vlada tega ni pričakovala, zato je še bolj iznenadena. Vladi nasprotne stranke ne bodo popustile od svojega boja in s tem je usoda novih vladnih predlog že odločena. Marsikatero ministrstvo je že padlo čez vojaške predloge in to se bo zgodilo najbrže tudi ministru grofu Khuenu. Ta boj v ogrskem državnem zboru pa vpliva tudi na avstrijske razmere, kajti potem tudi naša zbornica lahko mirno še nekaj časa čaka z rešitvijo tega vprašanja.

Črna gora.

Črnogorski kralj Nikola je pomilostil več veleizdajnikov, ki so hoteli odstraniti pred leti sedanjega črnogorskega vladarja in ki so bili zaradi tega kaznovani v dolgoletno, oziroma dosmrtno ječo.

Albanija.

Turška vlada nikakor noče izpolniti vseh zahtev albanskih vstašev. Pač pa se vidi iz vsega obnašanja turške vlade, da se vedno bolj umika in da se čuti jako slabo. Uprli so se namreč tudi prebivalci v Južni Albaniji, kar dela silne neprilike Turčiji. In kakor vse kaže, v Albaniji ne bo toliko časa miru, dokler turška vlada ne bo ugodila vsem zahtevam Albancev. In to bi bilo tudi želeti, ker sicer se bo Turčija zapletla v take zmešnjave, iz katerih bo le težko prišla zdrava in cela. Take zmešnjave bi pa slabo vplivale tudi na ostalo Evropo, kajti prav gotovo bi druge države tega mirno ne gledale.

Razgled po Kranjskem

r Klerikalni deželni odbor obsojen.

Kakor znano, je klerikalna večina v deželnem odboru začela s pravo strahovlodo. Napredni davkoplačevalec pri tem deželnem uradu sploh ne najde pravice, za njega sploh ne veljajo zakoni. V Idriji si je sezidal pošten napreden obrtnik Kobal klet, za kar pa ni dobil od deželnega odbora stavbnega dovoljenja, čeprav mu ga je občinski svet že dal. Pritožil se je vsled tega na upravno sodišče. Toda deželni odbor ni hotel čakati rešitve tega najvišjega sodišča in je najel delavce, ki so Kobalu na silovit način podrli klet. Pretečeni petek je pa upravno sodišče razsodilo, da je **deželni odbor pristransko postopal**, z drugimi besedami, da je **deželni odbor zlorabil svojo uradno oblast**, ter razveljavilo vse odredbe kranjskega deželnega odbora v tej zadevi. Ta slučaj kaže, kako grdo postopa deželni odbor. Vprašanje pa nastane, kdo bo ubogemu obrtniku povrnil velikansko škodo. Če jo bo morala dežela, torej davkoplačevalci, bi bilo to naravnost škandalozno, kajti kranjski kmetovalci-davkoplačevalci vendar ne bodo plačevali za kozle, katere streljajo razni klerikalni deželni odborniki.

r Kaj je politični bojkot? Klerikalna stranka je razglasila na Kranjskem politični bojkot. Kaj pa je to pravzaprav politični bojkot? Navesti hočemo samo par slučajev. Neki napredni učitelj ima ženo in šest majhnih otrok. Pregnali so ga v neko zapuščeno vas, kjer mora z vso družino stanovati poleti v majhni podstrešni izbi, po zimi pa v kleti. — Neka revna vdova, ki ima majhno pokojnino, je prosila za par krajcarjev več pokojnine. Ker je pa bil njen mož slučajno naprednega mišljenja, te podpore ni dobila. — Neka učiteljica v Ljubljani ima bolnega otroka in je prosila deželni šolski svet za majhno podporo, da da svojega otroka v Gradež, da se tam ozdravi. Dobila ni ničesar, pač pa je dobil podporo frančiškan, član bogatega frančiškanskega samostana. — Če pogori torej kaka vas, tedaj bodo po klerikalnem nazi-

ranju dobili samo tisti podporo, ki slepo klečeplazijo pred klerikalci. Če vidi klerikalec reveža na cesti, lačnega in žejnega, ga bo vprašal, če je klerikalnega mišljenja. In če mu bo ta odgovoril, da ne, ga bo brenil z nogo. Če se bo ponesrečenec utapljajal, pa bo prišel mimo posvečen božji namestnik, ga ta ne bo rešil, ker ni klerikalec. Tako torej razume naša klerikalna stranka, ki se nazivlje krščansko in katoliško, dobra dela usmiljenja, tako razumevajo naši duhovniki krščansko ljubezen. Kmetovalci, možje in žene — taka je torej klerikalna stranka. Ali ni ta stranka iztrgala iz svojih src vso ljubezen, vse krščanstvo — ter postala neverska stranka, ki ne pozna drugega, nego požrešnost in sovraštvo do svojega bližnjega.

r Vinska letina na Kranjskem kaže v splošnem povoljno, v posameznih goricah v krškem okraju celo prav dobro. Na tri se niso do sedaj nikjer pojavile različne bolezni, kakor sicer druga leta. Grozdje je lepo odevetelo in se hitro razvija. Ker je vreme zelo ugodno, smemo pričakovati dobre vinske letine, če ne bo kaka ujma v zadnjem trenutku uničila ves lepi pridelek, ki se sedaj obeta.

r Nobena stvar se ni našim gospodinjam v tako kratkem času tako zelo priljubila, kakor Kolinska kavna primes. Nobena slovenska gospodinja ne more in noče več biti brez nje. Vzrok temu leži predvsem v izvrstni kakovosti te kavne prime si in pa v tem, da je Kolinska kavna primes pristno domače blago. Kajti to sta dve poglavitni lastnosti vsakega blaga, ki sme upati, da se našim gospodinjam priljubi. In zaradi teh dveh dobrih lastnosti tudi mi Kolinsko kavno primes prav toplo vsem priporočamo. Samo to naj naše gospodinjne rabijo!

o Ljubljanska okolica o

I V Štepanji vasi bo v nedeljo, 16. julija popoldne pri vrlem narodnjaku gosp. Ivanu Brielju velika veselica ondodne Ciril-Metodove podružnice. Ta veselica bo gotovo nekaj nenavadnega, saj se trudi odbor na vse moči, da bo zabave vprek in vprek dovolj. S posameznimi stvarmi pridemo počasi na dan, ker ni dobro, če se izve vse naenkrat. A z mirno vestjo lahko rečemo že danes, da se bo pozneje vsakdo, ki bo slišal, kaj izvanrednega so zopet priredili Štepanjci, kesal, ker ni šel v Štepanjo vas. Da pa ne bo koga vznemirjalo tako nepotrebno kesanje, naj sklene vsakdo takoj, ko prebere te vrstice ali izve na drug način o naši prireditvi, da ne gre v nedeljo nikamor drugam kot v prijazno in zavedno vas Štepanjo vas, kjer bo ta dan veselje in radost doma.

I Škofljica. Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda priredi v nedeljo 16. t. m. na Rudniku pri »Rdečem križu« veselico. — Okoličani, udeležite se je v velikem številu.

I Moste. Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za občino Moste priredi 20. avgusta veliko vrtno veselico pod imenom »Ciril-Metodov bob v Šmartnem«, v Šmartnem pri g. Dolničarju, na kar že sedaj opozarjamo slavno občinstvo.

I Št. Vid nad Ljubljano. Veliko pogorišče je zadnji čas pri naših klerikaleih. Pogorel je namreč sam Klanfarjev Tone pred okrajno in deželno sodnijo, v tožbi zoper gospo Cirmanovo. Pogorel je dalje zvesti oproda Zabretov Franc Tome, po domače Dolničar iz Dravelj, in neki njegov kimovec. Sodišče jima je namreč prisodilo vsakemu po 50 K globe ali pa pet dni zapora, ker sta preveč nasilnim potom hotela biti načelnika gasilnega društva. Sodišče seveda ni tako lahko nalagati kot kakega Lampeta, posebno pa še ker kolovodje Zabreta ni doma. Šel je menda na Portugalsko, da se tako izogne plačati stroške zapeljanim, in da si tam ohladi svojo jezo.

I Šent Vid pri Ljubljani. — Očka Belec ali uradna oseba s krampom. V Št. Vidu nad Ljubljano so znižali državno cesto. V posledici tega so pa morali znižati tudi ono okrajno cesto, ki se odcepi pri hiši g. Cirmana, po domače »Lovrenca«, proti škofovem zavodnem. Ko so pa očka Belec, po domače Klanfar, naročili to delo, so pa na licu mesta odkazali kopanje tako, da se je imel odkopati tudi svet, ki je last gospoda Cirmana, ker ga uživa njegova hiša že nad 40 let. Ali je bilo to le slučajno ali se je zgodilo iz hudobije, tega ne bomo preresetavali, temveč le pribijemo, da očka Klanfar Cirmanovih kar živih ne morejo videti, ker so Cirmanovi odločni naprednjaki. Dne 22. aprila 1911 je poskusil ed okrajnega cestnega odbora za taka dela najeti delavec Andrej Logar z nekim drugim delavcem to naročilo izvršiti. Z delom sta pa, po ukazu očke Belca tako začela, da sta se spravila na svet g. Cirmana in ga odkopavala. Ker g. Cirmana ni bilo doma, je njegova soproga g. Franja Cirman obema delavcema odločno izjavila, da je to Cirmanov svet in da se tam ne sme kopati. Andrej Logar se pa za to prepoved ni nič zmenil, temveč kar dalje kopal, češ da so »gospod« to ukazali. Drugi delavec (Čepeljnik) je takoj prenehal s kopanjem. S krampom oboroženi Logar, ki ga je imel tudi malo v glavi, in ki je takrat celo izjavil, da bi odkopal celo Cirmanovo hišo, če bi Klanfarjev gospod to ukazali, je pa vzlje ugovoru g. Franje Cirmanove le nadaljeval kopanje in še le potem nehal, ko je posadila g. Cirmanova na dotični prostor svojega otroka. To je ves stvarni položaj in le še pripomnimo, da g. Cirmanova očki Belec pri tem dogodku ni rekla nobene žal besede, ker pošteno hišno ime »Klanfar« vendar ni žalitev in še manj s krampoma in lopato oboroženima kopačema Logarju in Čepeljniku. Kaj so pa sedaj storili očka Belec? Drugi dan so izjavili, kakor je to pod prisego pri sodišču

izpovedal Janez Čepeljnik, da bodo »vzdignili ogled, da se dožene, čegav je prav za prav ta svet«. Predno so pa očka Belec to storili, so pa šli, kakor so to pri sodišču povedali, vprašat v Ljubljano k deželnemu odboru »našega referenta« dr. Pegana, če bode to prav. Pri našem referentu so pa drugo izkuhali, kar kažejo sledeča dejstva. Na sodišče je prišla od očke Belca in obeh kopačev Logarja in Čepeljnika iz Peganove pisarne proti g. Cirmanovi krvava ovadba radi uradne žalitve in strašna obtožba zavoljo razžaljenja časti. Na to je sledila sodna razprava, pri kateri se je dogljal zgoraj navedeni stvarni položaj. Okrajno sodišče ljubljansko je pa obtoženo gospo Cirmanovo pri glavni razpravi dne 26. maja 1911 popolnoma oprostilo, ker zatrjevanih žalitev ni potrdila nobena priča, ker je bilo nadalje mnenja, da sme z dostojnimi besedami vsak ščititi svojo lastnino, in ker pri najboljši volji ni moglo videti v Logarju in Čepeljniku, čeprav sta imela v rokah krampe in lopate, oseb z uradnim značajem, in to tem manj, ker je Logar pri prisegi povedal, da ni zaprišen, da nima dekreta, da ga vsaki hip lahko iz službe zapode. Včeraj se je pa v ti zadevi vršila vskljena razprava pred deželnim sodiščem ljubljanskim. Pri ti vskljeni razpravi so bili pa zaslišani sami očka Belec. Prišli so pa k razpravi oboroženi z mapo in z najnovejšo številko »Občinske uprave«. Kot priča zaslišani so ponovno pred sodniki razgrnili svojo mapo in sodnikom pokazali iz mape, da dotični svet ni Cirmanov, čeprav tega takoj drugi dan po dogodku, kakor je to pod prisego izpovedal priča Janez Čepeljnik, še niso vedeli. Vprašani, kaj je z Logarjem, so pa očka Belec morali potrditi, da Logar ni zaprišen, da nima pravice do pokojnine in da se ga lahko takoj odslovi, če ne uboga načelnika (to je očka Belca). Sodišče je nato na največje ogorčenje očke Belca, ki je med govorom zagovornika dr. Kokalja cel čas ostentavno čital s seboj prinešeno številko »Občinske uprave«, čeprav je g. dr. Kokalj imenom g. Cirmana napovedal občini šentvidski civilno tožbo, potrdilo prvosodno oprostilno razsodbo, češ, da v kopačih Logarju in Čepeljniku, oboroženih s krampom in lopato, ne more videti oseb z uradnim značajem. Očka Belec so odšli na to s silno dolgim nosom iz sodne dvorane. Ta nos se bode pa še precej podaljšal tedaj, če bode morala občina Št. Vid plačevati stroške, te po očki Belec po nepotrebnem provzročene civilne tožbe. No, pa bodo kar očka Belec iz svojega žepa plačali te stroške, da ne bode trpela občina škode. Vsaj to prav lahko store, vsaj imajo. Toda pravda se lahko vleče in čas nam lahko priinese marsikaj novega, posebno tedaj, če je človek kje »neomejeno zavezan«. Ali ni res, očka Belec? Upamo pa, očka Belec, da boste plačali sedaj stroške vsaj za svoja »uradnika« Logarja in Čepeljnika, ker sta morala vložiti ovadbo le na vaš ukaz, in

bi bilo grdo, če bi uboga delavca morala plačevati iz svojih krvavih žuljev vaše ponesrečene poskuse, spraviti svojega političnega nasprotnika krivično na zatožno klop. Plačati bode pa treba dva odvetnika, svojega (dr. Pegana), in zagovornika gospe Cirmanove (dr. Kokalja). Ker je ta slučaj tipičen za uradne razmere v sveti deželi Kranjski, smo nekoliko obširneje o njem poročali. Pa brez zamere, očka Belec, in na svidenje pri bodoči blamaži.

o Dolenjske novice o

d Št. Jernej. V šentjernejški občini je napela Rebselo stranka vse agitacijske žilice, da bi se spravila do krmila občinskega gospodarstva. Kar je notorično znano, pridružili so se tem častihlepnežem tudi župnik in oba kaplančka, da nastavljaajo zavednim volilecem trhljene limanice, namočene v okužene laži. Mi kmetje verujemo v boga — v župnikove in Rebselovceve besede pa nikdar ne, tudi če se vsi od jeze na glavo postavijo. Vsaj nam je znano, ko je neki, dobro informiran dopisnikar do pičice natančno povedal v »Slovenskem Narodu«, da se je profitiralo 300 svetlih krone od denarja, ki so ga plačali kmetje za poseben vlak na Brezje. Kšeft je kšeft. Župnik je s posojilničnimi dohodki sezidal neko dvorano, katera nima nikakega smisla, da bi bila v prid občini. Mar naj bi se za tisti denar postavila občinska ubožnica (špital), da bi se občinski reveži preskrbovali, pa bi imela občina veliko manj stroškov za nje in reveži bi bili veliko bolj preskrbljeni. — Sploh pa se čudimo, da se politična oblast nič ne zanima za to javno poslopje, da bi odredila postavni ogled, ker tu se je vršilo že nekaj javnih ljudskih shodov in čukarija ima že svoja gnezda notri. Vprašamo: čemu pa je sploh treba čukarije pri nas? Da se naši otroci prekucavajo, za to ni treba še nobene čukarije in dragih hiš zidati! Naši sinovi se lahko na polju pretelovadijo, kar bo vsakemu očetu veliko ljubše, kakor, da se njegov sin tam shaja in lenobo pase, doma pa delo zanemarja. Kmetiški fant naj se drži pluga in motike, čuke pa naj se igra ta kaplančka, ki jima je dolgčas po treznem delu, če ne bomo šli pa mi po-nje, da bosta prišla v »taberh«, vsaj nam itak delavcev vedno primanjkuje. — Rezbu se okoli širokousti, da on s svojim odborom tako vzorno vodi občino, pri tem pa pozabi uradniško osobje, katero edino drži, da se občinsko gospodarstvo ne prevrne. Mar misli, da ne vemo, kako si zna vsako delo zaračunati? — Rebselj! klobuk na oči, jezik za zobe in vile v roke, pa boš boljši mož, kakor da vtikaš nos v vrelo kašo — saj se menda razumemo?! Čuje se, da nameravajo Rebselovci tudi šentjernejškega »Jerinčka od šterne« spraviti v občinski odbor. No, to je pa mož, kakršnega je občina že davno želela v svoje gospodarstvo! Mogoče misli, da bo potem žena več kruha

prodala k Rebselovi žovci? Naj bo že kakor hoče — prepričani pa smo, da bo vsak zaveden volilec, kateri ima le trohico ljubezni do svoje občine in zdrave pameti v glavi o priliki občinske volitve oddal svoj glas možem, katere priporoča zavedna kmetijska stranka v Št. Jerneju. Pazite pa vendar, da ne sedete na limanice, katere vam bodo Rebselovci in kaplančka nastavljali, ker pri nas je treba razumnih mož v občinsko gospodarstvo, ne pa takih prepiračev, kakor jih je bilo nekaj dosedaj, če hočemo povzdigniti promet z našimi pridelki in blagostanje v občini. Torej možje, na svidenje na volilen dan!

Sentjernejski kmetje.

d Iz Št. Jerneja. Gospodu župniku Antonu Lesjaku. Kakor veste, priredili ste za Binkošti letos romanje na Brezje. Udeležilo se nas je 470 romarjev; za toliko oseb ste naročili vlak. Plačevati smo vam morali po 4 K 80 vin., nekateri pa tudi še po več. Posebni vlak, katerega ste naročili za tje in nazaj do Novega mesta, je vas pa stal 1925 K 60 vin. Potemtakem ste imeli po naši ljudsko - šolski računski naobrazbi kar okroglo **tristo kron dobička** pri nas. Vse to se vam je že očitelo v »Slovenskem Narodu« št. 151 od 4. julija, a vi do danes še niste niti črhnili nikjer na ta, za vsakega prostaka težka očitjanja, koliko bolj šele za vas kot božjega namestnika, za kakršnega vas do sedaj še moramo imeti vsaj po obleki. Toda gorje svetu, ako bi imel bog take svoje namestnike na zemlji! — Pozivamo vas torej, gospod župnik Lesjak, javno, da nam pojasnite te čudne, nam neumljive račune z romarji. Mogoče da nam vi dokažete drugače, ker ste bili v »črni šoli«. Morebiti ste se vi učili ondi drugače računati? Sicer imate pa tudi v Ljubljani jako dobro fabriko za popravke na razpolago. Obrnite se vsaj na tisto, da vam morada tistih tristo kron kako izmaže. Apeliramo torej na vašo čast in poštenje, g. župnik, da nam te račune javno pojasnite. Apeliramo na vas, kot na količkaj dostojnega človeka, da se ne **potuhnete** več, kakor je to sicer vaša navada in kar vam tudi ne bo nič pomagalo ter nam točno in jasno odgovorite o tem »romarskem podjetju«, kajti ne mislite, da se stvar pozabi, ker sicer ostane naše prepričanje in spoštovanje do vas primerno vašim dejanjem.

Več romarjev.

d Krka. Izid državnoborskih volitev v naši občini je našim klerikalcem kar sapa zaprl. Skoraj cel mesec niso mogli izpregovoriti v »Domoljubu«, tako je učinkoval izid volitve na nje. Ni čuda! Koliko so se trudili: Raz prižnice je zadnjo nedeljo pred volitvami grmelo in treskalo, kakor da se bliža sodni dan; mali »homo aristos« se je v svojem smešnem ponosu napihoval kakor žaba, kupoval smotke in hodil z njimi agitirati tudi v napredne hiše. S sladkimi obljubami in grožnjami je hotel pridobiti Povšetu kolikor mogoče veliko glasov; njegov oproda je, četudi s težkim sr-

cem, moral vsaj za nekaj časa zapustiti svoj sladki posel in nastopiti sitni posel agitatorja, kar mu je provzročilo kazensko preiskavo. Zares, storila sta, kolikor je bilo mogoče storiti, a navzlic temu tako razočaranje. Kljub vsemu, za vero tako poniževalnemu terorizmu s prižnice, je dobil napredni kandidat 103 glasove. Zares komičen prizor je bil, ako je človek opazoval, kako so se obrazi klerikalnih članov volilne komisije daljšali pri štetju glasov. Ker pa dopisun v 27. številki »Domoljuba« v svoji omejenosti ne ve pravega vzroka okolnosti, da se je oddalo toliko glasov za naprednega kandidata, hočemo mu ga mi pojasniti. Res je, da so vsi razsodnejši občani spoznali, kam vodi politika, katera se s tako vsiljivostjo priporoča raz leco, t. j. z mesta, kjer bi se morala čuti samo in edino božja beseda. Vsi župljani so edini v tem, da se taka skrunitev cerkve ne more na noben način opravičevati in da je na vsak način nedopustna. Starejši ljudje, vaje slišati v cerkvi le razlaganje stvari, strogo verskega značaja, se zgražajo nad sedanjim politiziranjem v cerkvi; vročokrvna mladina se norčuje in zbija šale; otroci se nad tem pohujšujejo; človeku se zdi pri prihodu v cerkev, da je zašel na volilni shod; ljudje se muzajo in z osoljenimi izrazi kritikujejo kolutikujoče duhovnike. Koliko pri tem trpi ugled vere, o tem naj premišlujejo v to poklicani faktorji sami, kateri bodo tudi za vse posledice odgovorni. Pretečeno spomlad smo imeli na Krki misijon. Misijonarji niso imeli nujnejšega govora, (izvzet je pri tem frančiškan, kateri je imel zares spodobne in primerne govore), kakor da so priporočali Krčanom, naj za božjo voljo sezidajo, in sicer še letos, župniku nov farovž, kajti sedanji je tako razpokan, da švigajo mačke skozi razpoke in da se je zares bati, da bi lepega dne vse skupaj se podrlo na cesto in pobilo mimogredoče. Ali imate Krčane res za tako zabite ljudi, da vam bodo vsako, še tako očitno laž verjeli?! No, dosegli so ravno nasprotni uspeh, kakor so ga pričakovali; tudi najbolj omejeni ljudje so spoznali pravi namen misijona. Ves napor je torej zastonj in le tem politikantom se je zahvaliti, da se je število naprednih volilcev podvojilo. Ko bi pa ne bila duhovščina izrabljala vere in cerkve v svoje nečedne namene in bi se pri agitaciji posluževala zgolj takih sredstev kot naprednjaki, potem bi bilo sigurno oddanih 2 tretjini glasov za naprednega kandidata. Torej samo z nasilstvom ste si še za sedaj priborili večino in zavest, da se bode tudi to orožje skrhalo, vam ne da spati. Sicer pa le pišite take dopise v »Domoljuba«, ker nam škodujejo ravnotako, kakor svetopisemska Bileamova kletev. Nad vami se je že začel spolnovati rek starih Rimljanov: »Kogar hočejo bogovi uničiti, ga udarijo s slepoto.« Vašega bojkota se pa tudi prav nič ne bojimo, vsaj ga že zdavnaj dosledno izvršujete, v kolikor niste delali izjem radi tega,

da bi nas pridobili na svojo stran. Želimo le, da ga izvršujejo tudi naši somišljeniki povsod; potem bomo vsaj videli, kdo se bo prvi kesal. Te vaše grožnje nam popolnoma nič ne imponirajo. Sicer bomo pa strogo pazili na to, kdaj bodeste prestopili pri tem zakonite meje dopustnosti. Vsaka stvar ima svoj konec; imela ga bode tudi vaša namišljena visokost. Dopisniku, kateri je tako željan dopisovati v časnike, pa svetujemo, naj prične v »Domoljubu« pisati zgodovino svoje stranke in njenih pristašev, bo imel vsaj dovolj gradiva. Tako n. pr. naj izpolni svojo obljubo, da bo poročal o izidu neke kazenske preiskave; opiše naj zavist, ki vlada med dvema klerikalcema radi ljubezenske afere, ker je starejši podlegel mlajšemu in katerih ideal bo nastopil potovanje v Rim; kako žalosten konec je vzela slava nekdanj vzornega »Čuka«, kako plačujejo svoje voznike »Čuki« in kako se obnašajo v cerkvi; kdo nosi nočno posodo mesto služkinje iz sobe in še mnogo drugih zanimivosti, katerih pa za sedaj še nečemo omeniti. Nam nič mar, kdo je pravzaprav dopisnik »Domoljuba«. Odgovorni bode za svoje napade vsi, parirali vam bomo tako, da vam bo zvenelo po ušesih. Ali želite še kaj več in bolj določno izvedeti?! — Pomnite samo, da kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na solnce. Menimo, da se razumemo! Toliko za sedaj v odgovor srboritemu dopisniku »Domoljuba«.

d Iz Mirne nam pišejo: Dne 26. junija t. l. ob 5. popoldne je prišel v župnišče blazni Fran Rugelj iz Graselj v občini Šent Rupert in se je postavil s poldrugi meter dolgim drogom na stopnice župnišča z namenom, da ubije župnika Antona Kocjančiča. Na kričanje farovške mame in služkinje France so pritekli vrli pristaši S. L. S., oboroženi s koli in okleščki in s hudim psom, da dobe blaznega v roke. Nobeden pa se ni upal blizu. Šli so zato v cerkev in začeli zvoniti, da bi priklicali župnika domov, ki je bil ravno na fužini pri svojem oskrbniku Gottfriedu Mallenscheggu, da se z njim zmeni glede občinskih volitev in agitacije. Zvonila pa je baje farovška mama, ljudje pa seveda niso vedeli, zakaj zvonijo. Menda pa se tudi Kocjančič ni dosti zmenil za zvonjenje, ker ga je moral iti klicat Ocvirk. Kocjančič je nato hodil po celi Mirni iskat pomoči in našel rezarja Pumperja, ki je bil pripravljen Ruglja ukrotiti. Komaj pa se je Pumper pokazal na stopnicah, ga je blaznež udaril z drogom po glavi ter mu prebil črepinjo, da se je Pumper brez zavesti zgrudil. Med tem je pohitel organist s kolesom v Št. Rupert po orožnike, od tam pa so ga poslali v Trebnje, kjer so mu pa povedali, da orožniki nimajo z blaznim ničesar opraviti. 200 župnikovih pristašev besneža ni moglo ukrotiti, nato pa si je izprosil župan pet naprednih mož, da ukrote blazneža, ki je valil izpod podstrešja kamenje, opeko in vse, kar mu je prišlo

v roke. Res se je posrečilo Ivanu Bulcu, da je Ruglja spravil na tla, nakar so ga drugi zvezali. Tako so rešili Ribnikarjevi volilec Kocjaniča, toda ne morda zaradi nje-ga samega, marveč ker se je bilo bati, da Rugelj zažge župnišče in da zgori vsa stav-ba, ki bi jo bili morali pozneje Mirenčani zopet zgraditi.

d **Trebelno.** Dolgo smo spali v našem kraju in svet je menda že pozabil na nas. Toda, mi še živimo, a žalibog v dobi sred-njeveškega terorizma. Ker pa tega tero-rizma po ostalem svetu nočejo priznavati, je to odzvalo jek pri državnem pravdništvu v Novem mestu in pri mokronoškem okrajnem sodišču. Bilo je na dan volitev v državni zbor. Kaplan Šešek je dal prinesiti klop pod cerkveno škarpo ravno nasproti volišču, da bi bolj udobno popisoval gla-sovnice in agitiral za našega predobrega Hladnika. Gosp. komisar ga je moral po-novno opozoriti, naj se v svrhu agitacije oddalji za 50 korakov in isto je moral sto-riti pričujoči orožnik. Toda bilo je vse za-stonj. Kaplan je izzval celo rabuko, pri ka-terih je bil celo gosp. volilni komisar oklo-futan, orožniku pa je očital pristranost. Da se to ni pozabilo, je umevno, nekaj za-peljanih in naščuvanih Trebeljanov pa bo imelo priliko, premišljati v zaporu in sra-moti o usmiljenju in milini naših zagrize-nih dušnih pastirjev.

d **Iz Mokronoga.** Zopet imamo opravi-ti z znano osebo — našim fajmoštrom, dolgim Bukovcem. Njegove grehe smo že mnogokrat našteali v »Slovenskem Domu«, pa moža je toliko sram, kakor psa strah. Samo enkrat se mu je pobesil nasek, česar še sedaj ne more pozabiti. No, in sedaj kro-žijo okrog novice, da ima nekaj »nebeške-ga« na sebi, kar ga bo tudi odneslo iz Mo-kronoga, toda natančnejši podatki še niso znani in zato o tem še molčimo. Da se pa ne bo mogel pritoževati nad mokronoško nehvaležnostjo, mu hočemo tu posvetiti par vrstic in našteji vsa njegova slavna dela. Da sliši tudi na ime »potentat na Ža-lostni gori«, je znano, ni pa znano, odkod to ime. On ima tako moč, da kar na svojo roko izbira državne in deželne poslance, imenuje učitelje, nastavlja in premešča zdravnike, določuje občinski odbor in žu-pana. Zadnjič, ko je bil v Mokronogu voli-len shod, jo je mahal dolgih krač k orožni-kom, da mu je talar kar odskakoval od peta, pridrl v sobo ter zakričal: »Alo, kap-ce na glavo in bajonete na ramo, pa z me-noj!« Orožniški postajevođa pa je mirno obsedel in odvrnil: »Takrat ne, kadar bo-dete vi ukazali.« To ga je poparilo, njegov mali in lični nasek se je pobesil v dolgo kumaro, pa saj ni čuda, velikanu, od čigar slabe volje so odvisni ljudski zastopniki na Dunaju in vse uradništvo v Mokrono-gu — se upre — žandar. — Tako menda si je mislil naš fajmošter v svoji brezmejni mogočnosti. Pa pogledjmo, odkod ta na-dutost. Dr. Lampe je najvišji civilni urad-nik na Kranjskem, dr. Lampe — bivši

kranjski finančni minister — je ljubljeneec deželne vlade in deželnega odbora, Buko-vec pa je ljubček Lampetov. Zraven tega je Bukovec tudi božji namestnik in kakor je bog ustvaril vse z besedami: »Tako bo-di!« in se je zgodilo tako, je hotel tudi Bu-kovec poskusiti kot božji namestnik. Na, posrečilo se mu je dosedaj vse, razun tiste aferice z orožniki, kajti posrečiti se je mo-ralo, če ne pa je moralo iti v prah pod tež-ko nogo našega gospoda. Torej pod dvojno zaščito in z dvojnimi privilegiji obložen pašuje naš župnik nad nami, mi pa se kri-vimo in stokamo pod tem dvojnimi jar-mom, kakor nekdanj kristjani pod silo turškega pritiska in v tem obupu vzdiguje-mo roke proti nebu in kličemo tja gori proti Ljubljani: »K tebi, preljubi naš sveti Lampek, kličemo v stiskah in težavah! Ne zavrzi rev, čuj prošnje siromaka, vzemi ga k sebi tvojega ljubčka in dovoli, da najde njegova duša za jezuitskim obzidjem miru in utehe — Amen.«

d **Cerovi log pri Novem mestu.** Dne 2. julija se je pri nas v gozdu, imenovanem »Gaj«, obesil 10letni deček Anton Pavlin. Visel je na hrastu v zanjki lastnega pasu. Ker je bil deček zelo miren, brihten in iz-vrsten učenec, je malo težko misliti, da bi si bil sam vzel življenje brez najmanjšega vzroka. Nekateri trde, da je šel k pastir-jem, s katerimi se je igral »žandarje in ravbarje«, da so žandarji Pavlina kot ro-parja vjeli in obesili. Ko so pa videli, da jim je obešenje le predobro uspelo in da Pavlin breca, so iz strahu zbežali in pustili Pavlina viseti.

d **Grosuplje.** V četrtek, 6. t. m., so našli v Veliki Stari vasi ob cesti mrtvega Jožefa Habiča s Police. Imenovani je slu-žil dve leti pri vojakihi ter bil 16. junija odpuščen radi boleznii na pljučih. Do 6. t. m. je bival pri svoji materi v Vodmatu. V četrtek je nameraval obiskati strica v Veliki Stari vasi. Od postaje Grosuplje se je nekaj časa peljal z vozom in potem na-daljeval pot peš. Med potoma oslabi, zalije ga kri in umre. Čez tri dni so ga našli in prepeljali v mrtvašnico na Polico.

d **Ponoviče.** Dveletni sinček tukajšnje dninarice Marije Kosove je neopažen za-šel na železniški tir. Privozil je brzovlak, kojega stroj je odtrgal dečku desno roko in ga vrgel v jarek.

o Gorenjske novice o

g **Moravče.** V zadnjem »Domoljubu« je med drugim tudi vprašanje: »Kje je knjižica št. 1135 in 1399?« Kdor je rado-veden, naj gre h kaplanu Demšarju in mu bo povedal, da jih je poslal »Zadružni zve-zi« v Ljubljano. — Glede prve smo že po-zvali zvezo, naj jo predloži v realizacijo, sicer ne izplačamo, ker nismo primorani verjeti, da se ta knjižica še nahaja v nje posesti. Glede knjižice št. 1399 pa svetu-jemo, naj gre dopisnik par let v Demšar-jevo šolo, da se nauči zaporedne številke,

ali pa naj si kupi za en »groš« pameti, morda bo potem pogruntal, da je v za-znamku hranilnih vlog le tiskovna pomo-ta, ker št. 1499 nikakor ne more priti pred št. 1400. — Nedavno se je kaplanijska hra-nilnica v »Domoljubu« bahala, da ima 150 tisoč naloženega denarja. Kdor verjame, dobi cekin; a če kdo pride po denar, ga pri vsej »bogatiji« vendar ne dobi. Kje pa je naložen? Morda pri Šusteršiču, ki ga je poslal v Dalmacijo? Zakaj se hodijo ljudje k nam pritoževati? Prvemu diferira na na-loženi glavnici kar za 200 kron, drugi do-bi 120 K premalo izplačanih, tretji dobi mesto 80 K samo 15 K in še-le, ko stranka zagrozi s tožbo, se načelnik Mertinka spomni, da je storil napako. Taki in enaki slučajii svedočijo, kak red vlada v kapla-nijski šparkasi. Nekdo pa je rekel: »Toma-nova posojilnica ne bo »falila«, ampak tu-kaj-le v kaplaniji bo enkrat zaropotalo.« Nas prav malo zanima, kaj in kako bo ro-potalo, smelo pa trdimo, da gotovo ne mo-re biti vse v redu, če se dogajajo take stvari. Ljudstvo pa bode že samo prišlo do spoznanja, če ne prepozno.

g **Moravče.** Dasiravno je bil kaplan Lovšin že opetovano radi razžaljenja časti obsojen, vendar še ne da miru; ne more se vzdržati, da bi ne žalil zdaj tega, zdaj onega. Menda mu je to prirojeno. Na dan državnoborskih volitev je bil tako raz-burjen in jezen, da je kar pihal. Jeza pa se je še povečala, ker ga g. volilni komisar ni hotel za zapisnikarja. Duška jezi je dal s tem, da je rekel določenemu zapisnikar-ju: »Škandal, da ta človek med našimi se-di.« Dotičnik ga je tožil in obsojen je bil na 4 dni zopora, oziroma 40 K denarne globe. Naj si mož zapomni, da to še ni škandal, če sedi med klerikalnimi kimov-ci človek, ki nima ravno veselja, hoditi v cerkev poslušat mladih kaplanov, ki so vse drugo prej nego duhovniki, ki delajo med ljudmi zdražbo in sejejo sovraštvo v celi Moravški dolini s podlimi lažmi in ob-rekovanjem. In sveti mož se zopet jezi in preklinja liberalce, čes, »od več kot 500 K so me spravili.« — Taki so naši duhovniki. Pred sodiščem se moramo braniti njih na-silstev in obrekovanja. Potem se pa še je-ze, da jih liberalci spravijo v stroške. — Držite svoj strupeni jezik za zobmi in ne napadajte poštenih ljudi; opravljajte dela, katera vam predpisuje stan, oznanjujte mir in učite ljubezen do bližnjega, potem se vam ne bo treba zagovarjati pred sodi-ščem.

g **Goriče nad Kranjem.** Neža Kone, kajžarjeva žena in mati čveterih otrok, ka-terih najmlajši je še-le nekaj mesecev star, si je v soboto, dne 8. julija na grozen način končala življenje. Neža Kone je 30 let stara. V četrtek, dne 6. julija je bila pri spovedi in obhajilu, v soboto, dne 8. ju-lija zjutraj — nekaj ur pred samomorom, je bila zopet pri spovedi in pri obhajilu. Prišla je nekako ob 9. domov in v peči za-kurila grmado kakor za kruhopeko. Njen

mož je bil na košnji na travniku, oddaljenem kakih deset minut od hiše. Neža Kone je svoje starejše otroke odpravila od doma k očetu, malega, še-le nekaj mesecev starega otroka pa je nasitila, ga oprala in lepo v posteljico položila. Potem se je Neža Kone slekla popolnoma, zložila obleko na stol, na katerem je stala stekleničica tinte in pero — pisma ni nič zapustila — in je **zlezla na gorečo grmado v peči**. Okoli 1. popoldne so jo našli sosedje vso pečeno, deloma do kosti sežgano in molečo noge iz peči. Ogenj je še z vso silo plamtel okrog trupla. Ljudje so ogenj pogasili in pustili truplo še do 6. popoldne v peči; potem so je spravili v krsto in odnesli v mrtvašnico. Neža Kone je sama za svojo smrt pripravila vse, kar je potrebno. Na mizo je postavila mrtvaško svečo in škodeljico z blagoslovljeno vodo in škropilecem. Ni dvoma, da je Neža Kone izvršila ta grozni samomor **v verski blaznosti**. Bila je krepka, lepa in dobro rejena ženska, a kdo ve, kaj so ji pri vednem spovedovanju vse natrobili na ušesa. Na kmetih goje duhovniki z vsemi sredstvi še vedno strahovit **verski fanatizem**. Velik del našega ubogega, zaslepljenega ljudstva na kmetih živi še vedno v prav srednjeveških verskih nazorih in zato se ni nič čuditi, da si je Neža Kone v trenutku verske blaznosti, ko je ravno prišla do spovedi, na popisani grozni način končala življenje.

o Notranjske novice o

n **Postojna**. Društvo »Sokolski dom« v Postojni priredi v nedeljo, dne 16. julija popoldne ob 3. ljudsko veselico v Postojni poleg hotela »Ribnik« z mnogovrstnim sporedom. — Ker je čisti dobiček namenjen skladu »Sokolskega doma«, računamo na mnogobrojni obisk. Odbor.

n **Dol. Logatec**. Telovadno društvo »Sokol« v Logatecu priredi dne 8. septembra t. l. večjo veselico, združeno z javno telovadbo. Na to prireditve opozarjamo vsa bližnja društva s prošnjo, da ne prirejajo morebiti v tem času svojih veselie. — **Tvrška Mijo Arko**, veletrgovina z vinom in deželni pridelki v Zagrebu je po svojem zastopniku br. Alojziju Milaveu v Logatecu naklonila logaškemu »Sokolu« sodeček izvrstnega burgundea. Odbor »Sokola« izreka za ta dar tem potom najtoplejše zahvale predvsem imenovani tvrdki, ki ima svoja priznana dobra vina vpeljana že v vseh večjih naših krajih in katero kot bratsko podjetje toplo priporočamo, pa tudi vrlemu bratu Milaveu, ki se je kot tvrdkin zastopnik na tako lep način spomnil svojega društva. Na zdar!

n **Gor. Logatec**. Predzadnjo nedeljo smo bili po dolgem času zopet enkrat tako srečni, da smo mogli v naši fari pozdraviti — prevzvišenega. Toda lepši sprejem bi prevzvišeni že zaslužil, kakor so mu ga priredili Gor. Logatčani, ki so po zadnjih volitvah očitno pozabili, da je An-

ton Bonaventura naš višji pastir. Razven šolskih otrok in nekaj uradnikov, ki so dobili od »zgoraj« migljaj, da morajo škofa pričakovati, je bila pri sprejemu navzoča samo še kopica radovednih žensk in par klerikalnih občinskih odbornikov, ki bi z ženskami vred tudi najrajše padli na kolena, pa jih je bilo menda sram. Niti »Orlov« in bilo zraven, čeravno so drugače pri vsaki cerkveni paradi za štafazo. Zastav je bilo še precej razobešenih; toda videlo se je očitno, da se je to zgodilo večidel le na ljubo našemu miroljubnemu župniku, ker zastave so visele tudi raz naprednih hiš. Ni čuda potem, če so g. škof pri pridigi popolnoma pozabili, da so prišli v Logatec — birmovat in ne — razpravljat o izidu zadnjih volitev in o delovanju poslancev v državnem zboru ter hujskat zoper napredno časopisje. Birmanci so prestrašeno in začudeno gledali na prevzvišenega, ki je skakal po prižnici in mahal z rokami, kakor da bi se mu bilo zmešalo, ter govoril o stvarih, katerih otroci pri najboljši volji niso mogli spraviti v soglasje s sv. birmo. Neki star mož pa je izrekel pobožno željo: »Sv. Duh razsvetlji najprvo njega, potem šele otroke.« — Ej, g. škof, tako oznanjevanje božje besede ne bo nikdar rodilo dobrega sadu in pri prihodnjih državnoborskih volitvah bodo Gor. Logatčani še bolj »po svoje naredili«, kakor so letos!

n **Iz Dol. Logateca**. Predzadnjo soboto teden bi se kmalu pripetila na kolodvoru velika nesreča. Poštni uslužbenec Franc Šketel je namreč prišel pomotoma z dvo-kolesnim poštanim vozom v tir, kateremu je privozil osebni vlak, ki je nesrečneža zgrabil in ga z vozom vred pehal pred seboj, oziroma vlekel kakih 40 m daleč. K sreči in na veliko začudenje nesrečnež ni prišel pod vlak, ki bi ga gotovo razmesaril. Tako pa se je nekoliko po kolenih pobil in utegne v enem mesecu zopet izvrševati svoj poklic. — Pretekli mesec se je v vili Mariji ustrelil g. Karel Serini, skladiščni ravnatelj iz Trsta in brat g. Arturja Serini iz Dol. Logateca. Nesrečnik je storil svoj čin brezdvomno v hipni zmedenosti, ker je bil svoje dni v zdravilišču za umobolne na Dunaju. Kljub temu mu dolnelogaški župnik ni pustil zvoniti, kar je od njega skrajno grdo, pa tudi nesramno, ker je pri tem g. Arturju Serini očital, da pri zadnjih volitvah ni pokazal katoliškega prepričanja. — G. županu Franu Korenčanu je umrla 4letna hčerka Dragica. Prizadetima rodbinama naše sožalje. — Na zadnjem izrednem občnem zboru »Sokola« je bil izvoljen načelnikom br. Slavko Smole, ki se je — kakor znano — udeležil v slovenski vrsti mednarodne tekme v Turinu, pri kateri so Slovenci dosegli 4. mesto. Novoizvoljeni načelnik se bo gotovo z vnemo vzorsko posvetil društvu, kateremu sedaj načeluje.

n **Sv. Križ pri Trstu**. Naš župnik Furlan se kaj rad v nekem zakotnem lističu zadira v tukajšnjega g. nadučitelja, kateri

se pa za take neslane opazke kaj malo zmeni. Da bi le vsakdo tako vestno izpolnjeval dolžnosti, kakor gosp. šolski vodja, potem bi bilo marsikaj drugače; kajti on se ne vtika povsod, kakor to dela nekdo drugi, ki hoče veljati za sol zemlje. Furlanu leži posebno v želodec »Slovenski Dom« katerega tukaj mnogo čitajo. Vemo, da bi mu bilo ljubše, da bi se čitalo razne »Bogoljube«, »Domoljube«, »Cvetje z vrta sv. Frančiška« in kar je še takega, a kaj hočemo, ko pa ljudstvo hoče napredovati z duhom časa. Povemo pa na vsa usta, da v hišah, kjer se širi »Slovenski Dom«, je in bode ravno toliko sreče, če ne več, kakor kjer se širijo klerikalni listi. Najbolje je, da o tem molčimo, da bi ne bil kdo užaljen. Nesreče ne zabrani nikdo, pa tudi če je naročen na vse klerikalne liste tega sveta. —

Po svetu

* **Potres na Ogrskem**. Na Ogrskem je bil pretečeni teden grozen potres. Središče potresa moramo iskati med Temešvarom in Kečkemetom, kjer je tudi škoda na poslopjih največja in kjer je bilo tudi več ljudi od opeke in kamenja ranjenih ter v občini Nagy Körös dva človeka ubita. V Maria - Hegy - Tonyji je neki hišni posestnik z devetimi otroci pokopan pod razvalinami. Potres je bil tako močan, kakor ga na Ogrskem ne pomnijo in v Budimpešti, kjer ni bil čutiti tako močen ter tudi ni napravil toliko škode, tudi strah ni bil pretirano velik, v Kečkemetu pa je potres vzbudil pravo paniko. Ljudstvo se tudi po potresu ni upalo več nazaj v hiše, ker so bile vse hiše več ali manj poškodovane. Tam so morali tudi izprazniti vojašnico in sirotišnico in rotovž je tudi opustošen. — Desna fasada rotovža se je podrla in dimnik je razbil posvetovalnico. Na justičnem poslopju se je zrušilo pročelje in podoba pravice je padla na cesto. Več majhnih hiš se je zrušilo in nobena hiša ni ostala nepoškodovana. Mnogo ljudi v Kečkemetu in tudi drugod na Ogrskem je zblaznelo, posebno mnogo je med zblaznelimi žensk. — Telefonske in brzojavne zveze so deloma pretrgane. Vesti govore o zemeljski razpoki, ki se je napravila v bližini Kečkemeta, iz katerega švigajo plameni in prihajajo fosforovi plini. Ta vest se nam pa zdi pretirana in do sedaj tudi še ni potrjena. V Kečkemetu vzdržuje policija in vojaštvo red. Vse novozgradbe so morali ustaviti. Škoda, ki jo je napravil potres v Kečkemetu, morejo še-le zdaj natančneje presoditi. Občina sama ima milijon kron škode. — Skupna škoda pa bo znašala v Kečkemetu nad 10 milijonov kron. Občinski svet je sklenil, da ne sprejme tuje pomoči, pač pa da zaprosi pri vladi za večje brezobrestno posojilo. Velike preglavice delajo mestu sedaj zidarji, ki hočejo nesrečo brezvestno izkoristiti in zahtevajo naravnost nezasli-

šane vsote. — Potres, ki je po zatrdilu učenjakov, posledica usedanja cele ogrske nižine in se bo še večkrat ponavljal, pa je imel tudi še druge posledice. V Budimpešti na oglu ulice Arena in Szonty utce, je včeraj počila zemlja kakih 20 m na dolgo in napravila se je kakih 25 m globoka luknja, v katero so popadali vozovi. Počile pa so tudi vodovodne cevi in napolnile luknjo z vodo, tako da so konji utonili. Le s težavo so rešili gasilci voznike iz globoke špranje. Razpoka pa se je napravila vsled tega, ker se je podrl v globini kanal, ki ga je bil zrušil potres. Sosedne hiše bodo morale sedaj biti par dni brez vode, brez plina in brez električne luči. — Mestni stavbni urad pa je mnenja, da se bodo enaki slučaji dogajali še v drugih ulicah. Seveda je promet na podcestni železnici popolnoma ustavljen.

* Povodnji v Galiciji in Bukovini. V Galiciji in Bukovini je bila zadnje dni povodenj, kakršne ne pojmi že 20 let. Skoro vsa polja v mnogih občinah so uničena. V mnogih krajih je povodenj nastopila tako nenadno, da so morali ljudje pustiti vse in se rešiti na strehe in drevesa. Mnogo hiš se je tudi podrlo. Prut nosi s seboj mnogo hišne oprave in ponesrečenih živali. Tudi v Črnovicah je škoda, ki jo je napravila povodenj, zelo velika. V predmestjih so vse kleti in vsa kletna stanovanja pod vodo. Tudi železniške zveze so ponekod pretrgane. Škodo cenijo na več milijonov kron.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rudolf Šega.

Le tedaj

doseže kakovost fine zrnate kave svojo polno veljavo, če voli cenjena gospodinja kot kavni pridatek najzanesljivejšo vrsto!

Najbolje storite,

če uporabljate izdelek, ki se je izkazal že desetletja kot najboljši, „pravega“: Francka: iz tovarne Zagreb, vendar pa izrečno le onega s kavnim mlinčkom kot tovarniško znamko.

Dvignjene v soboto, dne 8. julija 1911.

Dunaj: 26, 9, 28, 58, 67.

Gradec: 83, 31, 70, 25, 78.

Dvignjene v sredo, dne 12. julija 1911.

Brno: 54, 57, 13, 40, 18.

Nihče se še ni pokesal, .. ki je kupil pri meni ..

namreč mnoga pismena priznanja dokazujejo, da so moji aparati najboljši.

Velika zaloga gramofonov, plošč, šivank i. t. d.

A. RASBERGER,

Ljubljana, Sodna ul. 5.

(Zraven c. kr. sodnije.)

Kri! in dober zajutrk dosežejo odrasli in otroci, bolni in zdravi. Polovico stroškov prihranite v gospodinjstvu na kavi, sladkorju
Moč! in mleku, ako pije **SLADIN**,
Zdravje! to je dr. pl. Trnkóczyja **SLADNI ČAJ.**

En zavoj velja 50 vin. Dobiva se povsod. Po pošti se naroča najmanj pet zavojev po .. povzetju pod naslovom v glavni zalogi. ..

Lekarna pl. Trnkóczy

.. v Ljubljani zraven rotovža. ..

10 zapovedi

za kmetovalca in 10 zapovedi za zdravje, vsake posebej na papirju tiskane, dobi vsak človek zastonj, tudi po pošti, ako po nje piše v lekarno Trnkóczy zraven rotovža v Ljubljani.

Posojilnica in hranilnica v Moravčah

obrestuje hranilne vloge po

4.75 %

in daje posojila po

6 %

Urađuje v lastnem „Zadružnem domu“ vsako nedeljo od 1 do 5 in vsako sredo od 4 do 6 ure. 51

Žrčne cene v Ljubljani

	Cena			
	od		do	
	K	h	K	h
1 kg govejega mesa I. vrste . . .	2	—	2	08
1 „ „ „ II. „ . . .	1	80	1	92
1 „ „ „ III. „ . . .	1	60	1	72
1 „ telečjega mesa . . .	1	80	2	20
1 „ prašičjega mesa (svežega) . . .	2	00	2	40
1 „ „ „ (prekajenega) . . .	2	00	2	40
1 „ koštrunovega mesa . . .	1	40	1	50
1 „ jagnjetovega mesa . . .	1	60	1	80
1 „ kozličevega mesa . . .	1	90	2	—
1 kg masla . . .	2	60	2	70
1 „ masla surovega . . .	2	50	2	60
1 „ masti prašičje . . .	2	16	2	20
1 „ slanine (špeha) sveže . . .	1	80	2	—
1 „ slanine prekajene . . .	1	90	2	—
1 „ sala . . .	1	92	2	—
1 „ surov. margarinkega masla . . .	1	90	2	—
1 „ kuhan. margarinkega masla . . .	2	—	2	10
1 jajce . . .	—	05	—	06
1 l mleka . . .	—	20	—	—
1 „ „ posnetega . . .	—	8	—	10
1 „ smetane sladke . . .	—	—	—	—
1 „ „ kisle . . .	—	80	—	90
1 kg medu . . .	1	40	1	60
1 „ čajnega surovega masla . . .	3	50	3	60
1 piščanec . . .	—	80	1	20
1 golob . . .	—	40	—	44
1 raca . . .	1	70	2	00
1 gos . . .	—	—	—	—
1 kapun . . .	—	—	—	—
1 puran . . .	—	—	—	—
100 kg pšenične moke št 0 . . .	40	60	—	—
100 „ „ „ „ 1 . . .	40	40	—	—
100 „ „ „ „ 2 . . .	40	20	—	—
100 „ „ „ „ 3 . . .	39	80	—	—
100 „ „ „ „ 4 . . .	39	40	—	—
100 „ „ „ „ 5 . . .	38	—	—	—
100 „ „ „ „ 6 . . .	36	—	—	—
100 „ „ „ „ 7 . . .	32	—	—	—
100 „ „ „ „ 8 . . .	18	—	—	—
100 „ koruzne moke . . .	23	—	—	—
100 „ ajdove moke . . . I. . .	40	—	—	—
100 „ ajdove moke . . . II. . .	36	—	—	—
100 „ ržene moke . . .	31	—	—	—
1 l fižola . . .	—	20	—	30
1 „ graha . . .	—	40	—	42
1 „ leče . . .	—	30	—	36
1 „ kaše . . .	—	20	—	22
1 „ ričeta . . .	—	18	—	20
100 kg pšenice . . .	26	40	—	—
100 „ rži . . .	19	—	—	—
100 „ ječmena . . .	17	—	—	—
100 „ ovsa . . .	22	50	—	—
100 „ ajde . . .	22	—	—	—
100 „ prosa belega . . .	18	—	—	—
100 „ „ navadnega . . .	—	—	—	—
100 „ koruze, nove . . .	18	—	—	—
100 „ krompirja . . .	8	—	0	00

Lesni trg.

Cena trdemu lesu 9-80 do 10 K.

Cena mehkeemu les 8 do 8-00 K.

Trg za seno slamo, in steljo

Na trgu je bilo

voz sena . . .	3	80	4	00
„ slame . . .	3	80	4	00
„ stelje . . .	1	90	2	00
„ detelja . . .	5	00	5	00

F. P. VIDIC & KOMP., LJUBLJANA

tovarna zarezanih strešnikov

ponudi vsako poljubno množino pat. dvojno zarezani

strešnik - zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom „sistem Marzola“.

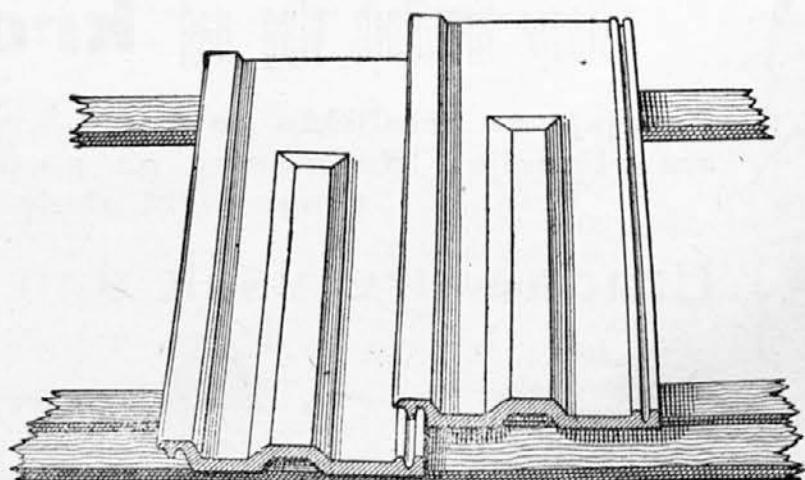
Brez odprtih navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

Spretni zastopniki se iščejo.

Ustanovljena 1882.

Pošt. hranilnični račun št. 828.406.

Telefon šteč. 185.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 18, v Ljubljani

v lastnem
zadružnem
domu ➡

v lastnem
zadružnem
domu ➡

je imela koncem leta 1909 denarnega prometa **81,116.121 kron 11 vin.**➡ upravnega premoženja **20,775.510 kron 59 vinarjev.** ➡Obrestuje hranilne vloge po **4½%**

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge v tekočem računu v zvezi s čekovnim prometom ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad **kron 20,000.000.**

Posojuje na zemljišča po 5¼% s ½% na amortizacijo ali pa po 5¼% brez amortizacije. Na menice pa po 6%. Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizacije dolga.

Uradne ure vsak dan od 8.—12. in od 3.—4.

LISTEK

Proti vsemu.

Češki spisal Al. Jirasek.

Prvi del.

(Dalje.)

Njegova hčerka pa ni prišla. V misli zatopljen se je vrnil na dvorec. Ko je bil dal služabnikom, — Marjete in Ane tudi še ni bilo nazaj, — potrebna povelja, si je dal osedlati konja. Kmalu na to je zapustil dvorišče in jahal urno proti Bukovskemu.

Njegove misli so bile pri hčerki. Zakaj ni čakala, da dobi poročila, da se on sam vrne z Bukovskega? Da naj se ne ustavlja sveti resnici in da naj ne izziva božje jeze, mu je bila davi rekla pod lipo pri vratih, ko je odhajal. Zopet je videl njen resen, globok, skoro žugajoč in vendar skrbeč pogled, s katerim se je ozrla na njega pri teh besedah. Ali je bila že takrat odločena, ali pa se je šele odločila, ko je prišla tja?

Sedaj je dospel do mesta, kjer je davi srečal od groze otrplo, tarnajočo staro.

Pot je bila prosta; krog in krog ni bilo nikogar. Morda jo je našel Bartuh s svojimi tovariši in jo je naložil na voz. Zopet je gledal pred se in spodbadal konja, da je hitreje stopil, da bi čim hitreje dospel v mesto. Upal je, da dobi tam svojo hčerko pri Taboritih. Na robu brda pa, odkoder je videl v Bukovsko, je nehote ustavil konja.

Solnce je bilo zašlo. Samo oddaljeni vrhovi so se še kopali v njegovih milih, mirnih in čistih pramenih. Globlje spodaj se je razprostirala povsod senca in iz globokih jarkov se je dvigal večerni mrak. Nad mestecem pa je bilo svetlo. Cerkvena streha in zvonik ter hodnik so se bili že razsuli v ognju; tudi v mestu samem ni več gorelo; samo tenak dim se je dvigal še pod nebo. Nedaleč pa je gorela strahovita grmada; dogorevala je večidel iz lesa zgrajena trdnjava. Še so se tam dvigali plameni precej visoko, tako v trdnjavi sami kakor na nasipih, kjer je lizal ogenj ob kolih. Globoko se je zrealila ta slika v ribniku, ki je odseval od žarečega svita, zrealila se je tako globoko, kakor visoko so lizali plameni iz goreče trdnjave. Zrak je bil poln dušičnega dima in neprijetna vročina je prihajala od te strani kakor iz kakega plavža.

Goreča trdnjava plemiča ni presenetila. Slutil je, da bo prišlo tako daleč. Tudi za grozovito opustošenje se ni zmenil. Iskal je samo ljudi. Pri trdnjavi ni videl nobenega. Nasip, na katerem je prej mrgolelo ljudi, je bil prazen. Samo blizu mesta je videl nekaj ljudi, ki so tam okrog hiteli. Taborskih »bratov« ni videl nikjer; brez dvoma so odšli in hčerka z njimi. Morda jo je pa zgrešil? Morda se je vrnila po drugi poti v Gvozdo.

Šele ko je prijahal v mesto, je pregledal vse opustošenje. Povsod zapuščene in požgane hiše, tu in tam plaha perutnina, kak pes ali prešič, ljudi pa le malo. Ali so bili zbežali, ali pa so bili v svojem navdušenju odšli s Taboriti, kakor kolar Šima in vsi enakomisleči; preplašile so jih prepovedi in prorokovanja o sodnem dnevu ali pa so jim vzeli pogum oni, ki so vpili, da so borilec božji in izposlani za časa osvete, da izrujejo vse slabo in vse pohujšanje.

Zaman je klical vladika ljudi, ki jih je videl tu in tam na pogoriščih. Vsak, ki je videl oboroženega viteza, je s strahom pobegnil. Na trgu med zvonikom, med pogorelo cerkvijo in župniščem je bilo vse prazno. Črni, zогleneli tramovi, deloma še tleči so ležali tu in tam v kupih. Razmetano pohištvo, obleka in raztrgane knjige so ležale na zemlji, umazane od oglja in ogorkov, zraven razbitih, praznih sodov.

Težko je bilo tu dihati, dim je tu grizel bolj kot drugod. Nad vsem pa se je razprostirala mrtva tišina, ki se je zajedala v dušo posebno zdaj, ko je začel mrak razprostirati svoje sence.

Za hip je vladika pozabil na svojo hčerko in se temno oziral po pogoriščih. Mislil je na prebivalce, ki jih je večidel poznal. Potem je privezal konja za vrata pri pokopališču in se je približal cerkvi. Ni pa prišel daleč na razdejanem pokopališču. Povsod na poti so ležali tleči tramovi, ogorki in kamenje, da ni mogel prodreti do cerkve. Ustavil se je nasproti iztrganim vratom in strmел v prazno cerkev, iz katere mu je zijala nasproti sama tema.

Skozi razbita, visoka okna je padal ozek pramen luči v cerkveno ladjo, ter je dal slutiti grozovito opustošenje. Težko je vzdihnil stari plemič in se zmislil svoje rajne soproge, ki je počivala tam pri velikem oltarju pod kamenitim tlakom. Tiho je izmolil očenaš, potem pa se je hitro obrnil, zajahal konja in obrnil Bukovskemu hrbet.

Ko je bil prišel iz mesteca, je srečal na poti človeka. Ko je ta zaslišal peket konjskih kopit, je hotel pobegniti. Vladika pa mu je že od daleč zaklical, kdo da je in da se mu ni treba bati pred njim. Tedaj šele se je mož ustavil. Bil je to brat ubeglega zvonarja. Ves pobit in trd od strahu je pripovedoval, kako je pobegnil in kaj se je zgodilo. Taboriti so ubili mnogo ljudi; za tri ve z vso gotovostjo; ubili pa so Gregorja Pihantlika, njegovega starega očeta in kramarja Staneka, ker so se bili zaprli in niso hoteli odpreti, ker s temi hudiči niso hoteli v Tabor... Še delj bi bil tarnal in zmedeno govoril, če bi ga ne bil vladika prekinil z vprašanjem. Na ta način je izvedel, da so se Taboriti pozno popoldan dvignili in odšli. Gotovo se je nekaj zgodilo, neki njegov sosed je namreč slišal, da je prišel jezdec s poročilom... Nato so se Taboriti dvignili in odšli, najprej oboroženi, potem duhovniki in ženske.

»Ali ne veš, katere ženske so bile zraven?« ga je prekinil vladika.

»No, te, ki so bile prišle z njimi — pa tudi od tu. Tudi domače, to vem za gotovo, Šimova žena in druge. Za njimi so gnali živino, potem so prišli kmetje in vozovi in zopet oboroženi. Divji hudiči to...«

»Ali si jih sam videl?«

»Seveda sam — s temi svojimi očmi — tam od gozda sem. Ležal sem na tleh.«

»In kam so se obrnili?«

»Tu gori.« Pokazal je proti severu. »Bzi so pustili na levi strani. Za ondoto trdnjavo pač niso imeli več časa. Najbrže gredo čez močvirja v Tabor, da se izognejo Sobjeslavi na desni.«

»In na levi Pribenicam. Prav imaš!«

»Bog jih kaznuj!« Razljučen je dvignil mož pest. »Kri so prelili in povzročili toliko gorja...«

»Ali so hitro odhajali, ali...«

»Zelo se jim je mudilo, peli pa so vendar... Kakor so bili prišli s petjem, tako so tudi odhajali. Bog jih bo že slišal! In cerkev, gospod, naša cerkvica...!« je tarnal mož. »Če to vidi naš gospodar! In naš vladar! Da bi jih kaznoval...«

Plemič ga že ni več poslušal. Voščil mu je lahko noč, izpodbodel konja in jahal proti Gvozdu.

Tudi plemičev nečak je bil namenjen tja, ko se je vrnil od hlapca spremljan, izpod Radonic. Prazni voz je bil zaostal daleč za njim; o njem ni bilo ničesar slišati.

Če bi mu bil vladika zapovedal, da mora spremiti samo moške ubežnike, bi to bil le nered storil. Tako pa je rad izvršil to povelje mladi redovnici na ljubo. Imelo je za njega posebno privlačnost, da more spremiti redovnico. Dotlej namreč še ni bil prišel v dotiko z nobeno, poznal jih je le iz raznih pripovedi. Od strica in strine vzgojen ni bil prav nikak prijatelj redovnikov in nun. Posebno zadnje si je predstavljal močno zašumljene, neljubeznjive in grde. Ta edina pa, ki jo je sedaj spoznal, pa je bila lepa in nežna; njena slabost je vzbujala njegovo sočutje od trenutka, ko je stal na pragu njene kamrice in je videl njen trpljenja polni, nežni obrazek in slišal njen glas.

(Dalje prihodnjič.)

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Zvišanje delniške glavnice

od K 5,000.000 na K 8,000.000

z izdajo 7500 novih delnic po K 400.— nominale

v skupnem znesku K 3,000.000.—

Prospekt.

Stalni razvoj bančnega poslovanja, ki se že razteza po vsem slovanskem jugu, osnivanje novih podružnic, naraščanje vlog in družega banki poverjenega denarja zahteva, da skrbi banka za primerno okrepljenje svojih lastnih sredstev, to je torej delniške glavnice in rezervnih zakladov.

Ravno v zadnjih mesecih smo imeli priliko, biti zanesljiva opora zadružništva na Kranjskem in Štajerskem, kar nam je pa omogočilo edino le to, da smo vselej razpolagali čez potrebna sredstva.

Bilančni razvoj našega zavoda se najbolje kaže v sledečih številkah:

	v letu 1907	v letu 1910
Delniški kapital	2,000.000	5,000.000
Reservni zaklad	235.449	493.464
Vloge	7,240.002	11,064.138
Čisti dobiček	182.906	358.273
Skupni promet	613.000.000	1.033.000.000
Dividenda	6%	7%

Gori navedeni vzroki so bili povod, da je sklenil občni zbor delničarjev dne 7. marca t. l. zvišati delniško glavnico banke od K 5,000.000 na K 8,000.000 in sicer z izdajo 7500 novih delnic à K 400.— nom. Ker je bil ta sklep z odlokom c. kr. min. za notranje zadeve št. 15955 z dne 9. junija t. l. odobren, je sklenil upravni svet v svoji seji dne 22. junija t. l. razpisati to zvišanje delniške glavnice pod sledečimi pogoji:

1.) Subskripcija se vrši v času od 10. do 31. julija t. l. pri

centrali Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani in njenih podružnicah v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici,
pri Živnostenski banki v Pragi in njenih podružnicah,
pri Jadranski banki v Trstu in podružnicah,
pri Prvi hrvatski štedionici v Zagrebu in njenih podružnicah,
pri Banki in štedioni na Sušaku in Reki, in
pri podružnici Češke industrijalne banke na Dunaju.

Pri teh subskripcijskih mestih so tudi na razpolago potrebne tiskovine.

2.) Pravico, subskribovati nove delnice, imajo predvsem lastniki starih delnic po kurzu K 420.— za komad, in sicer pripadejo na 5 starih delnic 3 nove.

3.) Ostale delnice se ponudijo novim subskribentom in starim delničarjem (ako bi isti zahtevali razmerno večje število delnic) po kurzu K 445.— za vsako delnico. Pravico repartitije si pridržuje upravni svet.

4.) Kot kavcijo ozir. kot prvi obrok je plačati takoj pri subskripciji K 120.— ozir. K 145.— za vsako delnico, ostanek K 300.— pa najpozneje do 30. septembra t. l.

Radi jednostavnosti je pa tudi mogoče vplačati ves znesek takoj pri subskripciji.

5.) Nove delnice imajo kupon za leto 1912. in so deležne dobička za poslovno leto 1912. Zaradi tega se povrnejo subskribentom od vplačanih vsot $4\frac{1}{2}\%$ tekoče obresti do 31. decembra 1911.

Lastniki starih delnic morajo predložiti pri subskripciji tudi plašče svojih starih delnic v prekolokovanje.

Nove delnice bodejo enako starim notirane na dunajski in praški borzi, in se bodo izročile subskribentom, proti vrnitvi potrdil, začetkom leta 1912.

Sedanji kurz delnic Ljubljanske kreditne banke na dunajski ozir. praški borzi ca. K 472.— pomeni pri 7% ni dividendi leta 1910 v znesku K 28.— skoraj 6% no obrestovanje in priporočamo torej zlasti denarnim zavodom, kapitalistom itd., da se udeležujejo v največjem obsegu te subskripcije.

Ljubljana, 10. julija 1911.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA.